

MDI
Enghavevej 31, 1
1674 København V
Tlf. 3324 8100
info@mdi.dk
www.mdi.dk

Paraplyorganisationen MDI's høringsvar på Fremtidens Fritidstilbud

MDI februar 2015

Børne- og Ungdomsudvalget har sendt forslag i høring om en mulig kommende struktur for fritidsområdet, sammen med konkrete implementeringsforslag omkring de enkelte folkeskoler i København.

Børne- og Ungdomsudvalget afholdte desuden den 14. januar 2015 et dialogmøde med høringsparterne, hvor politikerne tilkendegav at ville forholde sig til strukturen omkring hver skole, i den videre behandling. Det ser MDI positivt på, da København med den fysiske bygningsmasse der er, ikke meningsfuldt kan udarbejde en ens model for hele byen.

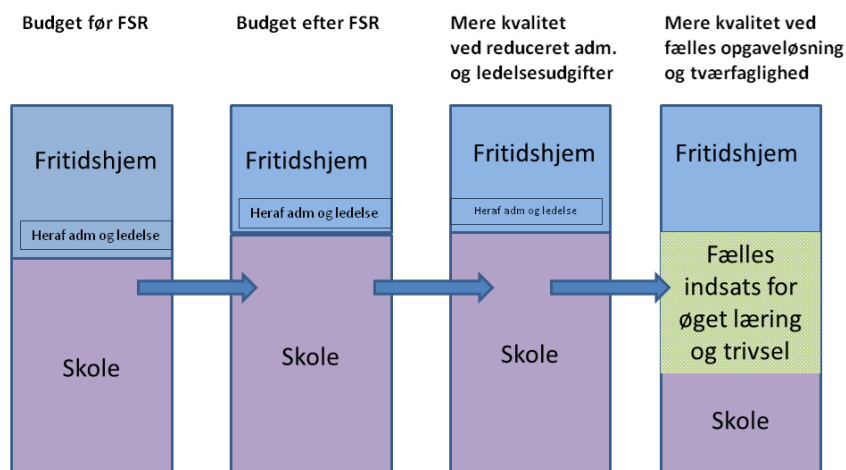
MDI ser også positivt på at man anerkender behovet for at bevare fritidsinstitutionerne, og ikke som mange andre kommuner kun har SFO ordninger (i København KKFO). Vi er imidlertid bekymrede for forslaget meget fokus på struktur frem for indhold og børnenes lærings- og udviklingspotentiale.

MDI har arbejdet intenst med at drøfte indhold og fremtid med vores fritidsinstitutioner i vores særligt nedsatte frit-klub netværk, som vi for to år siden tog initiativ til. Det har givet en lang række perspektiver på hvordan der arbejdes med Folkeskolereformen (FSR) mellem fritidstilbud og skolerne, hvad der er behov for og hvordan området er i fuld gang med en forandringsproces i forhold til at forstå opgaven de står overfor.

Skal kommunen og vi alle lykkes med FSR, med børns læring, trivsel og fritid, handler det langt fra kun om struktur, men om de organisationer, ledere, medarbejdere og familier, der skal være med til at udvikle børne- og ungelivet til noget bedre og endnu mere kvalificeret. Når kommunen har valgt at tage udgangspunkt i struktur før alt andet, er det ekstra vigtigt, at strukturen ikke bliver målet, men et middel der understøtter aktørerne omkring børn og unge til at yde deres bedste.

Afsættet for MDI's høringsvar er at pædagogik ikke kun er noget der skal ske i timerne 14:00/15:00 – 17:00, men en faglighed der skal meget mere i spil i skoletiden, så vi ikke får mere af den samme (fortidens) skole, men netop skaber nye læringsinstitutioner for fremtiden.

Forvaltningens afsæt er at der med mere tid i skolen, skal spares økonomi på ledelse og administration i fritidsinstitutionen, og på den måde fastholde så mange ressourcer som muligt til børnene og de unge. Samtidig ønskes anvendt store anlægssummer på ombygninger. Vi ser det som centralt at ambitionen og visionerne for de fremtidige fritidstilbud både er på hvordan den pædagogiske faglighed er med til at skabe de bedste lærings- og trivselsmiljøer i et tværfagligt samarbejde mellem pædagoger og lærere og på hvordan barnets/den unges fritids skal tilrettelægges. Derudfra bør så vurderes og defineres, hvordan matriklerne bedst kan understøtte det.

For at understøtte en fælles indsats bedst muligt, foreslår MDI at der øremærkes ressourcer til den pædagogiske indsats på skolen og at det ikke pr. automatik udmeldes som skolebudget.

Med det afsæt mener MDI at:

- **Partnerskab – som hinandens forudsætninger for at lykkes**

Det centrale for at fritidshjemmet og skolen sammen lykkes med at øge børnenes og de unges læring, trivsel og udvikling er, at de forstår at arbejde sammen omkring den af ledelsen udstukne fælles retning og med tydelige målsætninger. Her er en partnerskabsmodel oplagt og en god mulighed for at formalisere det "stærke samarbejde" som kommunen har investeret millioner af kroner i igennem de sidste 10 år. Det er mange steder lykkedes rigtig godt og der er en stor vilje og motivation til at udvikle videre på det samarbejde. Det lægger an til en styring der tænker i potentialer. Til at lederne sætter retning om fælles pejlemærker og er synligt kommunikerende herom. Til at medarbejderne kan arbejde med afsæt i de konkrete situationer, træffe beslutninger der løfter mennesket og udvikler kompetencerne og dermed til at børn og forældre mødes med mangfoldighed og diversitet. Partnerskabet understøtter en styringstænkning der tilgodeser kvalitet på forskellige niveauer. Det gælder både forvaltningens behov for driftssikkerhed, effektivitet og høj kvalitet OG frontmedarbejdernes meningsfulde arbejdsprocesser og stærkt opbyggede relationer, samt forældrenes behov for individuelt fokus og mangfoldighed i synet på barnet (vedlagt et forslag til partnerskabsaftale – som skal yderligere kvalificeres af de berørte parter)

- **Den pædagogiske faglighed med pædagogisk leder som driveren**

Den pædagogiske faglighed skal med FSR mere i spil og tænkes mere aktivt ind som en del af skolens hverdag. Kommunernes Landsforening har for nyligt lavet en rundspørge, hvor de har bedt kommunerne rangere fokusområder for folkeskolereformen. Ud af 18 områder rangerer "pædagogernes rolle og medvirken i skoledagen" på en 10. plads. Det er vigtigt for succes med FSR, at det er en selvstændig fritidshjemleder, der i et ligeværdigt samarbejde er garant for at få den pædagogiske faglighed i spil og sammen med skolen få læringen og undervisningen til at lykkes.

- **1:1 model der favner lokale forskelligheder**

1:1 modellen bør være en model, der giver plads til lokale fortolkninger. Der er 57 folkeskoler i kommunen, hvor der lokalt har været arbejdet meget forskelligt. En forskellighed der bl.a. er begrundet i historie, fysiske forhold og relationer. Nogle steder er det meningsfuldt at fortsætte med en 1:0 – ledelse (KKFO) og nogle steder med en 1:1 ledelse, hvor der allerede er ét stort

fritidshjem tæt på eller fysiske rammer der muliggør det. Men andre steder er der f.eks. to store bæredygtige fritidsinstitutioner, som allerede i dag arbejder tæt sammen og hvor der udelukkende på papiret vil være en merværdi i at de to skal blive til én. Her vil en partnerskabsmodel kunne håndtere 1:1 model, hvor fritidsparten forpligter sig til at der i styringen med skolelederen er én person der varetager koordinering/dialog om indsats/målsætninger. MDI er enig i, at der ikke skal være flere tilknyttede fritidsinstitutioner til hver skole, end at der meningsfyldt kan laves en klassedannelse.

- **Kvalitet er matrikel-løst**

Høringsudspillet lægger op til at samle børnene på så få matrikler som muligt og så tæt på skolen som muligt. Det er der nogle steder gode muligheder for, andre steder slet ikke. Kommer man for isoleret til at fokusere på afstand til og fra skolen, kommer kvalitet til at handle om hvorvidt fritidsinstitutionen ligger 100 m i den ene eller den anden retning. Strukturen må ikke blive målet i sig selv. Kvaliteten skabes i sunde organisationer, med stort engagement, høj trivsel i personalegruppen og lavt sygefravær og med en forældregruppe der ser sig selv som medskabere af læring og trivsel.

- **Overgange må ikke blive barnets ansvar**

Det er systemet der ejer begrebet "overgange", det er ikke børnene/de unge. Mange ledere, medarbejdere og forældre giver udtryk for kvaliteten af at barnet kan fortsætte deres hverdag blandt kendte børn og voksne i skiftet fra børnehave til skole og i skiftet fra fritidshjem til fritidsklub. Det sikrer en kontinuitet, ikke kun barnet, men også søskende, forældre og hele familier. I høringsudspillet er der lagt op til at børnehaver, fritidshjem og fritidsklubber organisatorisk skal adskilles fra hinanden. Der er ikke noget kvalitetsmæssigt ræsonnement i at dele barndommen og ungdommen op i siloer, andet end at det gavner en mere enkel logisk struktur - og strukturen må ikke blive målet i sig selv. Der er stor erfaring blandt integrerede MDI institutioner med, at børnene fortsætter i fritidsklub når de allerede går i fritidshjemmet. Det bliver, i stedet for at falde ud af klubtilbuddene og senere skal samles op af langt mere indsatskrævende tiltag. Den integrerede institutionsmodel muliggør desuden, at der er fuldtidsstillinger i de selvejende institutioner.

- **Forældrenes rolle i barnets/den unges læring, trivsel og udvikling**

"Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder" står der i § 1 i folkeskoleloven. Forældrenes mulighed for indflydelse på folkeskolen er også blevet styrket i forbindelse med reformen og samme tendens bør der holdes fast i, i forhold til fritidstilbuddene. I de selvejende institutioner har forældrene i dag stor indflydelse i og med at bestyrelserne har ansvaret for institutions drift og udvikling. Den selvejende institutionsform er oplagt i forhold til at fremme forældres mulighed for at være medskabere af børnenes trivsel og udvikling. Og kvaliteten af at lokale kræfter er med til at definere kvalitet, fordi de kan se og høre hvad der lokalt efterspørges som kvalitet, er en vigtig udviklingskraft. At forældre og bestyrelser forstår den rolle er noget de løbende skal gøres opmærksomme på, hvilket der også er stor fokus på i MDI.

- **Netværk – ja selvfølgelig**

MDI har siden 2011 arbejdet intenst med netværksuddannelse og netværksdannelse. Lederne i MDI's netværk giver udtryk for at det har været kvalitetsudviklende, særligt i forhold til deres lederskab og udviklingen i den pædagogiske praksis. Det har været berigende at få forstyrrelser ind i ens ledelsesrum, som udfordrer formodninger og verdensopfattelser og giver mulighed for at hente inspiration andre steder fra, der kvalificerer de beslutninger der træffes. Netværkstilknytningen kan således være berigende i flere sammenhænge for både fritidshjemmet og fritidscentre. Både i forhold til at fritidsinstitutionen er i netværk med andre fritidshjem på

andre skoler, for at udveksle erfaringer om det skolerelaterede arbejde. Og i forhold til at være i netværk på tværs af aldersgrænser, således at fritidsinstitutionen får pædagogiske perspektiver på hvorledes læring, trivsel og dannelse finder sted hos de mindre/større årgange og hvorledes det har indvirkning på fritidsinstitutionens pædagogiske tilgang og arbejdets tilrettelæggelse.

Den seneste trivselsundersøgelse som kommunen har foretaget i 2013 viser en gennemgående større trivsel på samtlige faktorer for de selvejende institutioner, hvilket bør anspore til at man er nysgerrige på hvilke kvaliteter der i den løsning kan videreføres i en ny struktur. Udsagn om at kommunale klynger er den bedste/eneste løsning, er ikke dokumenteret. Der er imidlertid bæredygtighed i såvel netværk og klynger.

Bæredygtige institutioner – også efter FSR

Sluttelig vil vi bemærke, at langt de fleste af de MDI tilknyttede institutioner har afgivet høringsvar som taler direkte ind i den fremsendte 1:1 model. De få der kommer med forslag, der fortolker 1:1 begrundet i specifikke lokale forhold, bedes nærlæst grundigt. En stor del af MDI institutioner har desuden foreslået deres fritidshjemspladser afviklet, og har budt ind med at få vuggestue eller børnehavepladser i stedet. Det er i den forbindelse vigtigt, at det tages alvorligt, så de der har arbejdet på at blive bæredygtige også forbliver det fremover – også selvom man i forvejen er en stor institution. Det er kontra-produktivt, når man har fusioneret sig stor af flere omgange, at man nu skal tvinges mindre begrundet i FSR strukturen.

Med venlig hilsen

Paraplyorganisationen MDI

Anders Zorck
Direktør

Kirsten Birk Olsen
Organisationskonsulent

MDI har som paraply- og medlemsorganisation følgende fritidshjem og klubber tilknyttet:

Østerbro og indre by	vug	bh	fh	fk	Jk+uk
Kildevæld Frit og Klub			185	126	
Vibenshus og David		30	100		
Vor Frue Børnehus		48	69		
Vartov børnehave og fritidshjem		45	45		
Amager					
Skolefritidshjemmet v. Sundet		46	132	107	
Thorsanna	12	30	66		
Sundbyøster Skoleinstitution			64		
De Glade Børns Hus		44	40		

Nørrebro/Bispebjerg					
Samuelsgaarden	35	63	74	28	15
Haraldsgården	39	64	40	11	9
Sankt Johannesgården		60	70	168	45
Marthahjemmet	59	82	80		
Sct. Stefan		22	160	70	
Vanløse/Brønshøj					
Randbøllen			80	102	
Den integrerede institution ved Katrinedals Skolen	23	200	85		55
Præstekær Fritidshjem og klub			112	118	
Pakhuset		40	40		
Kirkebjerg Fritidshjem			96		
Fritidshjemmet Lindholm			79		
Vanløse Børne og Ungdomscenter (VBUC)			142	61	9
Valby/Vesterbro/Sydhavn/KGS. Enghave					
Ålholm Skoles Fritidshjem og Klub			87	50	
Børnehuset Spiren		20	43		